

BANK PEKAO SA

Member of **UniCredit Group**

**INFORMACJE W ZAKRESIE
ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ**

Grupy Kapitałowej Banku Polska Kasa Opieki S.A.

według stanu na 31 grudnia 2010 roku

Warszawa, maj 2011

Spis treści

Wstęp	3
1. Fundusze własne	4
1.1. Fundusze zasadnicze	5
1.2. Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	6
1.3. Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	6
1.4. Fundusze uzupełniające – niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	8
1.5. Pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające	8
1.6. Kapitał krótkoterminowy	8
2. Ocena adekwatności kapitałowej na płaszczyźnie wymogów regulacyjnych	9
3. Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego	12

Spis tabel

Tabela 1 - Fundusze własne wykorzystane do obliczenia współczynnika wypłacalności w ujęciu skonsolidowanym (w tys. zł)	4
Tabela 2 - Zaangażowanie kapitałowe w podmioty finansowe (w tys. zł)	7
Tabela 3 - Regulacyjne wymogi kapitałowe (w tys. zł)	9
Tabela 4 - Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego według klas ekspozycji (w tys. zł)	10

Spis rysunków

Rysunek 1 – Regulacyjne wymogi kapitałowe	10
Rysunek 2 – Współczynnik wypłacalności na tle funduszy własnych (%) i wymogu kapitałowego (w mld. zł)	11

Wstęp

Adekwatność kapitałowa definiowana jest jako stopień, w jakim ryzyko podejmowane przez Bank (mierzone za pośrednictwem wymogów kapitałowych) może zostać pokryte kapitałem (mierzonym przez fundusze własne) przy określonym poziomie istotności (apetyt na ryzyko) w określonym horyzoncie czasowym. Planowanie i monitorowanie adekwatności kapitałowej odbywa się na następujących dwóch płaszczyznach:

- wymogów regulacyjnych (filar I) – gdzie regulacyjne wymogi kapitałowe porównywane są z regulacyjnymi funduszami własnymi (kapitałem regulacyjnym);
- modeli wewnętrznych (filar II) – gdzie kapitał wewnętrzny wyliczony za pomocą metod wewnętrznych jest porównywany z ustalonymi przez Bank źródłami finansowania kapitału wewnętrznego, czyli z regulacyjnymi funduszami własnymi.

„Polityka Informacyjna Banku Pekao S.A. w ramach Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego” określa zakres i zasady ogłaszania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej, określonych Uchwałą Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu z późniejszymi zmianami. Polityka informacyjna, która została wprowadzona w życie uchwałą Zarządu Banku i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku, jest opublikowana na stronach internetowych Banku Pekao S.A. w zakładce „Informacje dla Inwestorów”.

Bank Pekao S.A. jest istotnym podmiotem zależnym unijnej instytucji dominującej Grupy Unicredit i zgodnie z polityką informacyjną ogłasza w niniejszym dokumencie informacje stosownie do § 3 ust. 4 Uchwały Nr 385/2008 z późn. zm. na najwyższym krajowym szczeblu konsolidacji, to jest na podstawie danych Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

Ujawnienia (filar III) wymagane Uchwałą Nr 385/2008 z późn. zm. są publikowane raz w roku, nie później niż w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Banku i oparte są na kalkulacjach zgodnych z przepisami obowiązującymi w dniu 31 grudnia 2010 roku. Ogłaszane informacje w ramach filaru III podlegają weryfikacji przez biegłego rewidenta, są zatwierdzane przez Zarząd Banku oraz przyjmowane do wiadomości przez Radę Nadzorczą.

1. Fundusze własne

Bank Pekao S.A. definiuje części składowe funduszy własnych (kapitału regulacyjnego) zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności z zasadami art. 127 Ustawy Prawo Bankowe, z uwzględnieniem korekt wynikających z Uchwały Nr 367/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 października 2010 roku.

Regulacyjne fundusze własne składają się z następujących elementów:

- fundusze podstawowe (tier I), obejmujące m.in. kapitał zakładowy, kapitał zapasowy, kapitały rezerwowe, niepodzielony zysk/ stratę z lat ubiegłych;
- fundusze uzupełniające (tier II), obejmujące m.in. kapitał wynikający z aktualizacji wyceny aktywów finansowych;
- pomniejszenia funduszy.

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez spółki Grupy Kapitałowej zgodnie z obowiązującym prawem. Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych, inne niż kapitał zakładowy w części, w jakiej jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej, dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej. Do kapitałów własnych Grupy Kapitałowej włącza się tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą. W szczególności dotyczy to zmiany kapitałów z tytułu osiągniętego zysku lub poniesionej straty oraz aktualizacji wyceny.

Tabela nr 1 przedstawia elementy składowe funduszy własnych wykorzystane do obliczenia współczynnika wypłacalności na koniec grudnia 2010 roku.

Tabela 1 - Fundusze własne wykorzystane do obliczenia współczynnika wypłacalności w ujęciu skonsolidowanym (w tys. zł)

Fundusze podstawowe (Tier I)	16 819 902
Fundusze zasadnicze banku	16 363 980
Kapitał zakładowy (wpłacony kapitał)	262 364
Kapitał zapasowy	9 440 965
Kapitały rezerwowe	6 577 774
Udziały niesprawujące kontroli	82 877
Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	1 481 747
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	1 437 850
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	43 897

Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-1 025 825
Wartości niematerialne i prawne	-697 235
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-100 737
Zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe, kredytowe, banki krajowe, zagraniczne oraz w zakłady ubezpieczeniowe	-91 781
Różnice kursowe z przeliczenia	-136 072
Fundusze uzupełniające (Tier II)	0
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	82 391
Niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	7
Pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające	-82 398
Zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe, kredytowe, banki krajowe, zagraniczne oraz w zakłady ubezpieczeniowe	-82 398
Fundusze własne	16 819 902

Poniżej omówiono poszczególne pozycje funduszy własnych wykorzystane do obliczenia współczynnika wypłacalności, to jest: fundusze zasadnicze, pozycje dodatkowe funduszy podstawowych, pozycje pomniejszające fundusze podstawowe, niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające oraz kapitał krótkoterminowy.

1.1. Fundusze zasadnicze

Kapitał zakładowy w kwocie 262 364 tys. zł dotyczy jedynie kapitału Banku jako podmiotu dominującego i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej. Liczba akcji razem wynosi 262 364 326, wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela w całości opłacone, o wartości nominalnej jednej akcji wynoszącej 1 zł.

Kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. W premii emisyjnej ujęte są nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej. Ponadto w pozycji tej ujęto zmianę wartości udziałów mniejszości wynikającą ze zwiększenia udziału podmiotu dominującego w kapitale akcyjnym Banku. Przyjęta zasada jest zgodna z zasadami

rachunkowości stosowanymi w Grupie UniCredit. Z ogólnej kwoty kapitału zapasowego w kwocie 9 440 965 tys. zł, na premie emisyjne przypada 9 124 344 tys. zł, a na pozostałe składniki kapitału zapasowego przypada 316 621 tys. zł.

Kapitały rezerwowe wynoszą 6 577 774 tys. zł, z czego uwzględniono następujące składniki:

- pozostałe kapitały rezerwowe wynoszą 6 540 418 tys. zł i są tworzone z odpisów z zysku oraz służą celom określonym w statucie;
- składnik kapitałowy - obligacje zamienne na akcje wynosi 37 356 tys. zł i obejmuje ujętą w kapitałach wartość godziwą instrumentów finansowych wyemitowanych w ramach transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych.

Udziały niesprawujące kontroli w kwocie 82 877 tys. zł są dodatkową pozycją funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym i stanowią część aktywów netto jednostki zależnej (w tym część zysku lub straty), które przypadają na udziały kapitałowe, nie należące bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostek zależnych, do Banku.

1.2. Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej w kwocie 1 437 850 tys. zł jest tworzony z zysku po opodatkowaniu zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku.

Niepodzielony zysk z lat ubiegłych w kwocie 43 897 tys. zł obejmuje niepodzielone zyski z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną.

Zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego pomniejszony o przewidywane obciążenia i dywidendy zgodnie z art. 127 Ustawy Prawo Bankowe może być ujęty w funduszach podstawowych w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów. Na koniec grudnia 2010 roku w tej pozycji nie została uwzględniona żadna część zysku Banku Pekao S.A. za 2010 rok.

1.3. Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe

Wartości niematerialne i prawne, które wynoszą 697 235 tys. zł, w całości pomniejszają fundusze własne podstawowe zgodnie z art. 127 Ustawy Prawo Bankowe.

Strata z lat ubiegłych obejmuje niepokryte straty z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną. Na koniec grudnia 2010 nie było straty z lat ubiegłych.

Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży zgodnie z Uchwałą Nr 367/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z 12 października 2010 roku pomniejszają w 100 % fundusze podstawowe. Na koniec grudnia 2010 roku wyniosły 100 737 tys. zł, przy czym całość dotyczyła strat na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży.

Zaangażowania kapitałowe w podmioty finansowe (to jest zaangażowania kapitałowe w banki krajowe, banki zagraniczne, instytucje kredytowe oraz instytucje finansowe, spełniające warunki określone w § 5 ust. 1 Uchwały Nr 367/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z 12 października 2010 roku) łącznie wynoszą 174 179 tys. zł i są zaangażowaniami z tytułu posiadanych akcji lub udziałów.

Tabela 2 - Zaangażowanie kapitałowe w podmioty finansowe (w tys. zł)

Zaangażowanie kapitałowe w podmioty finansowe	174 179
<i>w tym z tytułu:</i>	
- posiadanych akcji lub udziałów	174 179
- kwot zakwalifikowanych do zobowiązań podporządkowanych	0
- innego zaangażowania kapitałowego	0

Na mocy § 2 ust.1 pkt 1 oraz ust. 2 oraz § 4 Uchwały Nr 367/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z 12 października 2010 roku, zaangażowanie kapitałowe w podmioty finansowe ujmuje się w pomniejszeniach funduszy podstawowych w wysokości 50% ich wartości, a pozostałych 50% ich wartości ujmuje się w funduszach uzupełniających. Jeżeli jednak 50% zaangażowania kapitałowego w podmioty finansowe jest większe niż fundusze uzupełniające, to różnicę należy odjąć od funduszy własnych podstawowych. Stąd pomniejszenie funduszy własnych podstawowych z tego tytułu wynosi 91 781 tys. zł.

Różnice kursowe z przeliczenia są dodatkową pozycją funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym, która obejmuje różnice kursowe powstałe z przeliczenia wyniku oddziału zagranicznego po średnim kursie ważonym ustalonym na dzień bilansowy w stosunku do średniego kursu NBP oraz różnice kursowe powstałe z wyceny aktywów netto w podmiotach zagranicznych. Na koniec grudnia 2010 roku różnice kursowe z przeliczenia stanowią wartość ujemną i wynoszą 136 072 tys. zł.

1.4. Fundusze uzupełniające – niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży

Przeważającą część funduszy uzupełniających Grupy Pekao S.A. stanowią niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. Na koniec 2010 roku wynoszą one 102 988 tys. zł. Natomiast niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży wynoszą 9 tys. zł.

Zgodnie z § 3 ust. 2 Uchwały Nr 367/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z 12 października 2010 roku niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży są ujmowane w funduszach własnych uzupełniających w wysokości 80% ich kwoty, czyli w kwocie 82 398 tys. zł.

1.5. Pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające

W pomniejszeniach funduszy uzupełniających ujęte jest pomniejszenie z tytułu zaangażowania kapitałowego w podmioty finansowe w kwocie 82 398 tys. zł (zobacz wyjaśnienia w punkcie 1.3. - Zaangażowanie kapitałowe w podmioty finansowe).

1.6. Kapitał krótkoterminowy

Bank nie uwzględnia kapitału krótkoterminowego (por. art. 128 Ustawy Prawo Bankowe oraz § 5 Uchwały Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z 10 marca 2010 roku z późn. zm.) w wyliczeniu funduszy własnych. Bank przyjmuje, kierując się zasadami ostrożnościowymi, że kapitał krótkoterminowy wynosi zero.

2. Ocena adekwatności kapitałowej na płaszczyźnie wymogów regulacyjnych

Celem dokonania oceny adekwatności kapitałowej jest spełnienie wymogów zawartych w obowiązujących regulacjach zewnętrznych, które mają na celu zapewnienie, aby banki utrzymywały minimalny wymagany poziom kapitału wyliczony na ogólnych zasadach. Wymagany poziom kapitału regulacyjnego ustalany jest dla ryzyka kredytowego, ryzyka rynkowego i ryzyka operacyjnego.

Wyliczenia regulacyjnych wymogów kapitałowych na poziomie skonsolidowanym, na dzień 31 grudnia 2010 roku, dokonano w oparciu o postanowienia Uchwały Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z 10 marca 2010 roku z późn. zm., przy zastosowaniu następujących metod (poniżej w nawiasach podano poszczególne numery załączników do Uchwały Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z 10 marca 2010 roku z późn. zm.):

- metoda standardowa na ryzyko kredytowe (załącznik nr 4),
- metoda podstawowa na ryzyko walutowe (załącznik nr 6),
- metoda uproszczona na ryzyko cen towarów (załącznik nr 7),
- metoda podstawowa na ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych (zał. nr 8),
- metoda podstawowa na ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych (zał. nr 9),
- metoda terminów zapadalności na ryzyko ogólne stóp procentowych (załącznik nr 10),
- metoda standardowa na ryzyko operacyjne (załącznik nr 14).

Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych ryzyk na dzień 31 grudnia 2010 roku przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3 - Regulacyjne wymogi kapitałowe (w tys. zł)

Regulacyjne wymogi kapitałowe	
Ryzyko kredytowe	6 311 133
Ryzyko rynkowe w tym:	135 914
- Ryzyko walutowe	-
- Ryzyko cen towarów	-
- Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	-
- Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	21 541
- Ryzyko ogólne stóp procentowych	114 373
Ryzyko rozliczenia, dostawy oraz ryzyko kontrahenta	87 560
Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	-
Przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	-
Ryzyko operacyjne	1 105 794
Całkowity wymóg kapitałowy	7 640 401

Fundusze własne	16 819 902
------------------------	-------------------

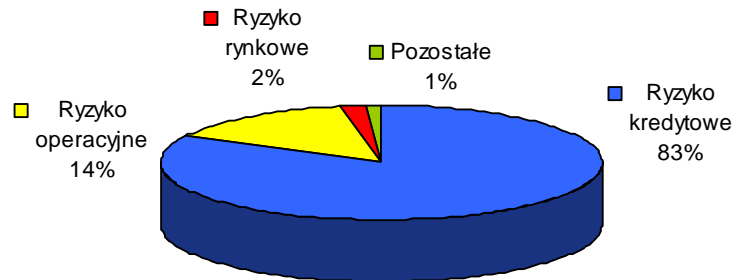
Współczynnik wypłacalności	17,61%
-----------------------------------	---------------

Na wymóg kapitałowy z tytułu **ryzyka kredytowego** w kwocie 6 311 133 tys. zł, który stanowi 83% całkowitego wymogu kapitałowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A., składają się następujące pozycje:

- wymóg kapitałowy z tytułu ekspozycji bilansowych w kwocie 5 613 103 tys. zł,
- wymóg kapitałowy z tytułu udzielonych pozabilansowych zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych w kwocie 698 030 tys. zł.

Na poniższym rysunku zaprezentowano procentowy udział poszczególnych ryzyk w całkowitym wymogu kapitałowym wynoszącym 7 640 401 tys. zł.

Rysunek 1 – Regulacyjne wymogi kapitałowe

W tabeli nr 4 przedstawiono strukturę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według klas ekspozycji (ekspozycje bilansowe, ekspozycje z tytułu udzielonych pozabilansowych zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych) na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Tabela 4 - Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego według klas ekspozycji (w tys. zł)

Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	49 823
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec jednostek samorządu terytorialnego oraz władz lokalnych	113 798
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	10 278

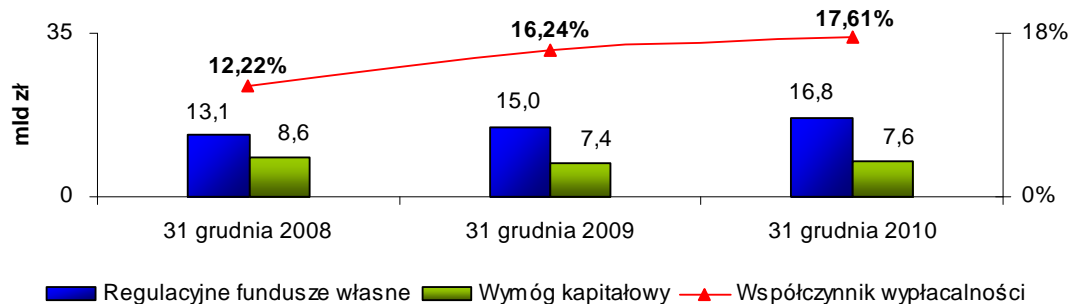

Klasa ekspozycji	
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec wielostronnych banków rozwoju	0
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organizacji międzynarodowych	0
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	208 684
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	2 639 506
Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	1 096 005
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	1 799 721
Ekspozycje przeterminowane	194 475
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	1
Ekspozycje z tytułu obligacji zabezpieczonych	0
Pozycje sekurytyzacyjne	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji i przedsiębiorców	0
Ekspozycje z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0
Inne ekspozycje	198 842
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego ogółem	6 311 133

Największy udział w wymogu kapitałowym z tytułu ryzyka kredytowego, wynoszącym 6 311 133 tys. zł, mają: ekspozycje wobec przedsiębiorstw (42%), ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach (29%) oraz ekspozycje detaliczne (17%).

Na 31 grudnia 2010 roku współczynnik wypłacalności wyniósł 17,61% i był ponad dwukrotnie wyższy od minimalnej wartości współczynnika wymaganej przez prawo (8%). Poniżej przedstawiono wysokość współczynnika wypłacalności na tle funduszy własnych oraz wymogu kapitałowego od grudnia 2008 roku do końca 2010 roku.

Rysunek 2 – Współczynnik wypłacalności na tle funduszy własnych (%) i wymogu kapitałowego (w mld. zł)

3. Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego

Zgodnie z Nową Umową Kapitałową Bank Pekao wdrożył proces ICAAP - Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego. Celem ICAAP jest zapewnienie, aby instytucja finansowa posiadała wystarczający poziom kapitału (lub w szerszym rozumieniu dostępnych zasobów finansowych) na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka występujących w jej działalności. Generalnie proces ICAAP składa się z:

- identyfikacji ryzyka,
- pomiaru ryzyka (w tym testy warunków skrajnych),
- agregacji ryzyka i alokacji kapitału,
- określenia źródeł finansowania kapitału,
- oceny adekwatności kapitałowej i zarządzania kapitałem.

Dodatkowo proces zarządzania ryzykiem jest ściśle powiązany z procesem ICAAP ponieważ wpływa na poziom ryzyka i wartość kapitału potrzebnego na jego pokrycie. Z punktu widzenia oceny adekwatności kapitału wewnętrznego najważniejsze znaczenie ma identyfikacja ryzyka, jego pomiar i agregacja.

Do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego Bank stosuje modele opracowane wewnętrznie, które powinny lepiej odzwierciedlać rzeczywisty profil ryzyka Banku. Przy ocenie brane są pod uwagę następujące rodzaje ryzyka, uznane za istotne:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kontrahenta, ryzyko koncentracji, ryzyko kraju oraz ryzyko rezydualne), wynikające z nieoczekiwanej zmiany wiarygodności kredytowej kredytobiorcy, która mogłoby spowodować zmianę wartości ekspozycji kredytowej wobec tego kredytobiorcy.
- ryzyko rynkowe księgi handlowej (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, ryzyko walutowe, ryzyko zmian cen akcji oraz ryzyko cen towarów), definiowane jako ryzyko poniesienia strat w pozycjach bilansowych i pozabilansowych spowodowanych zmianami cen rynkowych.
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, definiowane jako ryzyko zmniejszenia przychodów / zwiększenia kosztów finansowych (odsetkowych) lub/i zmniejszenie wartości ekonomicznej kapitału spowodowane niekorzystnymi zmianami rynkowych stóp procentowych (przesunięcie/zmiana nachylenia krzywej dochodowości) lub istotną zmianą struktury terminowej (zapadalności / wymagalności / przeszacowania) pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

- ryzyko płynności, definiowane jako ryzyko, że bank może okazać się niezdolny do wywiązywania się ze swych zobowiązań płatniczych (w formie wypłaty środków pieniężnych lub dostawy instrumentu finansowego), niezależnie od tego, czy były one oczekiwane czy nieoczekiwane, bez narażenia wyników bieżącej działalności lub swej kondycji finansowej.
- ryzyko nieruchomości własnych, definiowane jako ryzyko strat wynikających z rynkowych fluktuacji wartości portfela nieruchomości; ryzyko nieruchomości nie obejmuje nieruchomości przejętych jako zabezpieczenia.
- ryzyko operacyjne - ryzyko poniesienia strat na skutek błędów, naruszeń, zakłóceń lub szkód spowodowanych przez wewnętrzne procesy, działanie ludzi lub systemów, lub przez zdarzenia zewnętrzne.
- ryzyko braku zgodności - jest to obecne lub przewidywane ryzyko, na które narażone są przychody lub kapitał banku na skutek naruszenia lub niedostosowania do obowiązujących przepisów prawnych, regulaminów, regulacji, ustalonych praktyk, wewnętrznych zasad i procedur, lub standardów etycznych.
- ryzyko reputacji - jest to obecne lub przewidywane ryzyko dla przychodów i kapitału wynikające z negatywnego odbioru wizerunku instytucji finansowej przez klientów, kontrahentów, akcjonariuszy/inwestorów lub regulatorów.
- ryzyko biznesowe, które definiuje się jako niekorzystne, niespodziewane zmiany w wolumenie działalności banku i/lub poziomie marż, które nie są spowodowane ryzykiem kredytowym, rynkowym ani operacyjnym. Może ono doprowadzić do poważnych strat w dochodach i w konsekwencji do spadku wartości firmy. Ryzyko biznesowe może wynikać przede wszystkim z poważnego pogorszenia się sytuacji rynkowej, zmian u konkurencji lub zmian zachowania klientów, ale może również wynikać ze zmian w otoczeniu prawnym.
- ryzyko strategiczne - ryzyko poniesienia strat z tytułu decyzji lub radykalnych zmian w otoczeniu biznesowym, niewłaściwej realizacji decyzji, braku reakcji na zmiany w otoczeniu biznesowym, na przykład zmianę trendu w cyklu ekonomicznym. Ma ono wpływ na profil ryzyka danej instytucji i w konsekwencji może mieć negatywny wpływ na kapitał, dochody banku, jak też na jego kierunek rozwoju i zakres działalności w długim terminie.

- ryzyko inwestycji finansowych, które wynika z zaangażowań kapitałowych Banku w akcje i udziały spółek nie objętych pełną konsolidacją i nie należących do Grupy Banku, z wyłączeniem tych zaliczonych do portfela handlowego.

Dla każdego ryzyka uznanego za istotne, Bank opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru. Bank stosuje dwa sposoby oceny ryzyka:

- ocenę jakościową – w przypadku ryzyk trudno mierzalnych lub takich, dla których kapitał nie jest skutecznym środkiem pokrywania strat (ryzyko zgodności, ryzyko płynności, ryzyko strategiczne oraz ryzyko reputacji),
- ocenę ilościową - w przypadku ryzyk, które można zmierzyć za pomocą kapitału ekonomicznego (pozostałe rodzaje ryzyka).

Pomiaru ryzyka oraz określania wynikających z niego wymogów kapitałowych dokonuje się zazwyczaj przy wykorzystaniu modeli wartości zagrożonej (VaR) opartych na założeniach wynikających z apetytu na ryzyko Banku (poziom ufności 99,97% przy rocznym horyzoncie czasowym). Modele uzupełniane są o testy warunków skrajnych lub analizy scenariuszowe. Dla rodzajów ryzyka, dla których taka metodyka nie została ostatecznie opracowana i wdrożona, Bank stosuje metodykę przejściową (modele standardowe uzupełnione o testy warunków skrajnych).

Metody szacowania kapitału ekonomicznego dla istotnych rodzajów ryzyka ocenianych ilościowo są następujące:

- Kapitał ekonomiczny z tytułu ryzyka kredytowego jest szacowany zgodnie z podejściem stosowanym w Filarze I z dodatkowym uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz potencjalnej korekty z tytułu wyników testów warunków skrajnych.
- Kapitał ekonomiczny z tytułu ryzyka rynkowego księgi handlowej i ryzyka walutowego jest szacowany na podstawie metody wartości zagrożonej (VaR) w horyzoncie jednego roku, na poziomie istotności 99,97% oraz testów warunków skrajnych.
- Kapitał ekonomiczny z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej jest szacowany na podstawie scenariusza przesunięcia krzywych stóp procentowych o $\pm 200\text{bp}$.
- Metoda szacowania kapitału ekonomicznego na pokrycie ryzyka operacyjnego jest oparta na wielkości wymogu kapitałowego obliczonego w ramach Filara 1,

przeskalowanym do poziomu istotności 99,97% z założonego poziomu istotności 99,9%, z podtrzymaniem rocznego horyzontu obliczeń .

- Kapitał ekonomiczny z tytułu ryzyka nieruchomości własnych jest szacowany na podstawie metody wartości zagrożonej w horyzoncie jednego roku, na poziomie istotności 99,97%.
- Kapitał ekonomiczny z tytułu ryzyka inwestycji finansowych jest szacowany na podstawie metody wartości zagrożonej w horyzoncie jednego roku, na poziomie istotności 99,97%, w oparciu o wartość rynkową inwestycji.
- Kapitał ekonomiczny z tytułu ryzyka biznesowego jest szacowany na podstawie metody wyniku zagrożonego (Earnings at Risk – EaR) w horyzoncie jednego roku, na poziomie istotności 99,97%, który następnie konwertowany jest do VaR, z wykorzystaniem trzyletniego horyzontu czasowego.

Kapitał ekonomiczny na pokrycie tych rodzajów ryzyka, które można określić ilościowo, jest agregowany w łączną kwotę kapitału ekonomicznego przy użyciu macierzy korelacji. Po uwzględnieniu efektu dywersyfikacji ryzyka, łączny (zagregowany) kapitał ekonomiczny jest nie większy (równy lub mniejszy) od sumy kwot kapitału ekonomicznego ustalonego dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Zgodnie z polskimi przepisami adekwatność kapitałowa, zarówno z perspektywy regulacyjnych wymogów kapitałowych (Filar I), jak i z perspektywy kapitału wewnętrznego (Filar II) jest wyznaczana w stosunku do regulacyjnych funduszy własnych. Należy podkreślić, że regulacyjne fundusze własne mają pokryć nie tylko rodzaje ryzyka uwzględnione w Filarze I, ale wszystkie istotne rodzaje ryzyka, na które narażony jest Bank (Filar II). Obecnie fundusze własne Banku pokrywają wymogi z istotnym marginesem bezpieczeństwa.